

ÎMPRUMUT NUMĂRUL 9696-MD

Acord de împrumut

(Proiectul Tranziție durabilă prin eficiență energetică în Moldova)
(STEEM)

între

REPUBLICA MOLDOVA

și

BANCA INTERNAȚIONALĂ PENTRU RECONSTRUCȚIE
ȘI DEZVOLTARE

ACORD DE ÎMPRUMUT

ACORDUL, datat la data semnării, încheiat între REPUBLICA MOLDOVA („Împrumutat”) și BANCA INTERNAȚIONALĂ PENTRU RECONSTRUCȚIE ȘI DEZVOLTARE („Banca”).

ÎNTRUCÂT Împrumutatul și Banca/Asociația Internațională pentru Dezvoltare, acționând în calitate de entitate implementatoare a programului „Moldova – Dezvoltare, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare” (M-GROW) în cadrul Fondului fiduciar multidonator, intenționează să încheie un acord de grant („Acord de grant”) în vederea acordării Împrumutatului a unei finanțări nerambursabile în sumă de patru milioane cinci sute de mii (4,500,000) de dolari SUA cu scopul de a susține finanțarea Părții 1.3 și Părții 2 ale Proiectului, în termenii și condițiile prevăzute de Acordul de grant.

Prin prezentul, Împrumutatul și Banca convin asupra următoarelor:

ARTICOLUL I — CONDIȚII GENERALE; DEFINIȚII

- 1.01. Condițiile generale (astfel cum sunt definite în Apendicele la prezentul Acord) se aplică și constituie parte integrantă a acestui Acord.
- 1.02. Cu excepția cazului în care contextul impune altfel, termenii ortografați cu majusculă utilizați în prezentul Acord vor avea semnificațiile prescrise acestora în Condițiile generale sau în Apendicele la prezentul Acord.

ARTICOLUL II — ÎMPRUMUTUL

- 2.01. Banca este de acord să-i împrumute Împrumutatului suma de patruzeci și șase milioane șapte sute mii (46,700,000) de euro, suma menționată putând fi convertită periodic printr-o operațiune de conversie valutară („Împrumut”), pentru a sprijini finanțarea proiectului descris în Suplimentul 1 la prezentul Acord („Proiect”).
- 2.02. Împrumutatul poate retrage sumele Împrumutului în conformitate cu Secțiunea III din Suplimentul 2 la prezentul Acord.
- 2.03. Comisionul inițial este egal cu un sfert dintr-un procent (0,25%) din suma Împrumutului.
- 2.04. Comisionul de angajament este egal cu un sfert dintr-un procent (0,25%) pe an din soldul neretras al Împrumutului.
- 2.05. Rata dobânzii este egală cu rata de referință plus marja variabilă sau acea rată ce ar putea fi aplicată ca urmare a unei conversii; sub rezerva Secțiunii 3.02(e) din Condițiile generale.
- 2.06. Datele de plată sunt 15 februarie și 15 august ale fiecărui an.
- 2.07. Suma principalului Împrumutului va fi rambursată în conformitate cu Suplimentul 3 la prezentul Acord.

ARTICOLUL III — PROIECTUL

3.01. Împrumutatul își declară angajamentul față de obiectivele Proiectului și ale Programului MPA. În acest scop, Împrumutatul:

- (a) prin intermediul ME, va îndeplini și va determina UIPME să îndeplinească Partea 1.1 a Proiectului, cu sprijinul MEC și al CNED;
- (b) prin intermediul ME, va îndeplini și va determina UIPME să îndeplinească Partea 1.2 a Proiectului, cu sprijinul TE și al MEC;
- (c) prin intermediul ME, va îndeplini și va determina UIPME să îndeplinească Partea 1.3 a Proiectului, cu sprijinul CNED;
- (d) prin intermediul ME, va îndeplini și va determina UIPME să îndeplinească Partea 2 a Proiectului; și
- (e) va îndeplini Partea 3 a Proiectului.

Toate în conformitate cu dispozițiile Articolului V din Condițiile generale și Suplimentul 2 la prezentul Acord.

ARTICOLUL IV — REMEDIILE BĂNCII

4.01. Evenimentele adiționale de suspendare constau în următoarele:

- (a) că legislația cu privire la UIPME a fost modificată, suspendată, revocată, abrogată sau anulată astfel încât să afecteze considerabil și advers, în opinia Băncii, capacitatea UIPME de a îndeplini oricare dintre obligațiile sale în cadrul Proiectului și al Acordului de implementare a Proiectului;
- (b) că legislația TE a fost modificată, suspendată, revocată, abrogată sau anulată astfel încât să afecteze considerabil și advers, în opinia Băncii, capacitatea TE de a îndeplini oricare dintre obligațiile sale în cadrul Proiectului și al Acordului de implementare a Proiectului;
- (c) a fost întreprinsă orice acțiune pentru dizolvarea, desființarea sau suspendarea operațiunilor TE.

4.02. Evenimentul adițional de accelerare constă în următoarele, și anume, că oricare dintre evenimentele specificate în Secțiunea 4.01 din prezentul Acord se materializează.

ARTICOLUL V — INTRAREA ÎN VIGOARE; REZILIEREA

5.01. Condițiile adiționale de intrare în vigoare constau în următoarele:

- (a) că Acordul de grant a intrat în vigoare într-o manieră acceptabilă pentru Bancă și toate condițiile ce precedă intrarea în vigoare a acestuia, altele decât intrarea în vigoare a prezentului Acord, au fost îndeplinite;

- (b) că Manualul operațional al Proiectului menționat în Secțiunea I.D din Suplimentul 2 a fost pregătit și adoptat de ME în forma și conținutul acceptabile pentru Bancă;
 - (c) că Acordul de implementare a Proiectului menționat în Secțiunea I.B. din Suplimentul 2 a intrat în vigoare într-un mod satisfăcător pentru Bancă.
 - (d) că ME a determinat UIPME să angajeze un specialist în domeniul mediului și social, sănătății și siguranței dedicat Proiectului, având calificările și funcțiile acceptabile pentru Bancă.
- 5.02. Data-limită de intrare în vigoare este data ce survine după o sută cincizeci (150) de zile de la data semnării.

ARTICOLUL VI — REPREZENTANTUL; ADRESELE

6.01. Reprezentantul Împrumutatului este ministrul finanțelor.

6.02. În sensul Secțiunii 10.01 din Condițiile generale:

(a) adresa Împrumutatului este:

Ministerul Finanțelor
str. Constantin Tanase 7
MD-2005 Chișinău
Republica Moldova; și

(b) adresa electronică a Împrumutatului este:

Telex:

373-22262600

E-mail:

cancelaria@mf.gov.md

6.03. În sensul Secțiunii 10.01 din Condițiile generale:

(a) adresa Băncii este:

Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare
1818 H Street, N.W.
Washington, D.C. 20433
Statele Unite ale Americii; și

(b) adresa electronică a Băncii este:

Telex:

248423(MCI) sau
64145(MCI)

Facsimile:

1-202-477-6391

E-mail:

abanerji@worldbank.org

AGREAT la data semnării.

REPUBLICA MOLDOVA

De către

Reprezentantul autorizat

Numele: _____

Funcția: _____

Data: _____

**BANCA INTERNAȚIONALĂ PENTRU
RECONSTRUCȚIE ȘI DEZVOLTARE**

De către

Reprezentantul autorizat

Numele: _____

Funcția: _____

Data: _____

SUPLIMENTUL 1

Descrierea Proiectului

Obiectivul Proiectului este de a spori eficiența energetică în clădirile publice existente și în sectorul termoelectric din Moldova și de a asigura un răspuns imediat și efectiv la o criză eligibilă sau la o stare de urgență.

Proiectul constituie o fază a Programului MPA și constă din următoarele părți:

Partea 1. Investiție pentru eficiența energetică în clădirile publice

- 1.1. Îndeplinirea unor subproiecte de renovare în materie de eficiență energetică („subproiecte”) în instituțiile de învățământ selectate, inclusiv: (i) implementarea măsurilor standard de re tehnologizare din perspectiva eficienței energetice, inclusiv izolarea termică a pereților și acoperișurilor, înlocuirea ferestrelor și ușilor, renovarea sistemului intern de încălzire, a sistemelor de ventilație și climatizare și înlocuirea sistemelor de iluminat, folosind tehnologii și echipamente testate și aprobate pentru îmbunătățirea eficienței energetice în utilizarea finală, (ii) instalarea pompelor de căldură, a colectoarelor solare termice și a sistemelor fotovoltaice solare instalate pe acoperișuri, și (iii) implementarea unor măsuri auxiliare pentru asigurarea durabilității subproiectelor.
- 1.2. Îmbunătățirea alimentării centralizate cu energie termică în instituțiile de învățământ prioritizate și în instituțiile administrației publice prin intermediul instalării unor substații termice individuale (STI), inclusiv modernizarea rețelei de alimentare centralizată cu energie termică, reconfigurarea prevăzută a conductelor de distribuție centralizată a energiei termice pentru instalarea STI la nivel de clădire.
- 1.3. Susținerea CNED cu operaționalizarea inițială a mecanismului de finanțare durabilă pentru eficiență energetică („SFMEE”) al Împrumutatului, inclusiv: (i) acordarea asistenței tehnice pentru efectuarea auditurilor energetice, pregătirea proiectelor detaliate și a specificațiilor tehnice pentru îmbunătățirea eficienței energetice, a revizuirilor tehnice și a altor studii tehnice, și (ii) achiziționarea echipamentului TI pentru CNED.

Partea 2. Sprijin în procesul de implementare și asistență tehnică

Fortificarea capacității de implementare a Împrumutatului, prin, *inter-alia*: (i) acordarea sprijinului UIPME în gestionarea și coordonarea Proiectului, inclusiv a costurilor operaționale; (ii) consolidarea capacității entităților relevante; (iii) elaborarea și operaționalizarea sistemului informațional GIS și a bazei de date, precum și a sistemului informațional în domeniul eficienței energetice pentru gestionarea proiectului în cadrul CNED; (iv) efectuarea unor audituri energetice, inclusiv monitorizarea și verificarea rezultatelor, și a unor studii tehnice de proiectare în detaliu pentru instituțiile de învățământ selectate, (v) elaborarea și implementarea unui program de consolidare a capacității în materie de eficiență energetică pentru entitățile relevante, inclusiv stagii de studiu și ateliere de lucru, și (vi) elaborarea și implementarea unui program de stagii pentru femei în sectorul

energetic, inclusiv asigurarea instruirii de acomodare la locul de muncă pentru stagiarele eligibile și acordarea burselor de stagiul stagiarelor eligibile.

Partea 3. Răspuns condiționat la situații de urgență

Asigurarea unui răspuns imediat la o criză eligibilă sau la o situație de urgență, după caz.

SUPLIMENTUL 2

Executarea Proiectului

Secțiunea I. Aranjamente de implementare

A. Aranjamente instituționale.

1. Împrumutatul îi va încredința ME responsabilitatea generală pentru implementarea Proiectului; ME îi va încredința UIPME responsabilitățile cotidiene, inclusiv cerințele administrative, de achiziție, de mediu și sociale, responsabilitățile de debursare, de management financiar și de monitorizare și evaluare a Proiectului, astfel cum este specificat în Manualul operațional al Proiectului.
2. Împrumutatul:
 - (a) prin intermediul ME, va asigura faptul că UIPME este gestionată și întreținută, pe întreaga durată de implementare a Proiectului, cu funcții, personal și responsabilități satisfăcătoare pentru Bancă, inclusiv cu un coordonator de proiect, un specialist achiziții, un specialist în domeniul managementului financiar, un specialist de mediu și un specialist în domeniul social, după cum este indicat în Manualul operațional al Proiectului;
 - (b) va determina TE să-i acorde UIPME sprijin tehnic la îndeplinirea activităților de achiziții și de monitorizare a lucrărilor în cadrul Părții 1.2 a Proiectului după cum este indicat în Manualul operațional al Proiectului și în Acordul de implementare a Proiectului; și
 - (c) va determina CNED să consilieze UIPME și să-i acorde sprijin tehnic la îndeplinirea activităților de achiziții și de monitorizare a lucrărilor în cadrul Părților 1.1 și 1.3 ale Proiectului după cum este indicat în Manualul operațional al Proiectului și în Acordul de implementare a Proiectului.

B. Acordul de implementare a Proiectului.

1. În vederea facilitării implementării Proiectului, Împrumutatul va determina MF, ME, UIPME, MEC, CNED și TE („entități relevante”) să încheie un acord („Acordul de implementare a Proiectului”), cu termeni și condiții acceptabile pentru Bancă, ce vor include, *inter alia*, obligația UIPME, TE și CNED de a susține Împrumutatul, prin intermediul ME, să îndeplinească aspectele tehnice ale Proiectului, inclusiv:
 - (a) rolurile și responsabilități fiecărei entități relevante aferente implementării Proiectului;
 - (b) obligația UIPME de a îndeplini funcțiile fiduciare, de mediu și sociale în cadrul Proiectului;
 - (c) obligația CNED de a asista ME și UIPME în toate aspectele tehnice aferente Părților 1.1 și 1.3 ale Proiectului, inclusiv activitățile de achiziții și de monitorizare a lucrărilor;

- (d) obligația TE de a asista ME și UIPME în toate aspectele tehnice aferente Părții 1.2 a Proiectului, inclusiv activitățile de achiziții și de monitorizare a lucrărilor;
- (e) obligația entităților relevante de a acorda sprijin la implementarea Proiectului în conformitate cu cerințele tehnice, de achiziții, fiduciare, de mediu și sociale aplicabile Proiectului, ESCP, cu Manualul operațional al Proiectului și Ghidul anticorupție, în conformitate cu dispozițiile prezentului Acord, inclusiv Condițiile generale;
- (f) obligația UIPME de a asigura faptul că orice bunuri, lucrări și/sau servicii ce vor fi finanțate din contul Împrumutului sunt achiziționate în conformitate cu reglementările în materie de achiziții publice;
- (g) obligația UIPME de a întreține un sistem de management financiar și a întocmi situații financiare pentru părțile respective ale Proiectului în conformitate cu standardele de contabilitate aplicate în mod consecvent și acceptabile pentru Bancă, într-o manieră adecvată pentru a reflecta operațiunile, resursele și cheltuielile aferente părților respective ale Proiectului, astfel cum este specificat în Manualul operațional al Proiectului;
- (h) obligația UIPME de a ține evidența tuturor operațiunilor (contracte, ordine, facturi, chitanțe și recipise și alte documente) ce atestă cheltuielile efectuate în cadrul părților Proiectului timp de un (1) an după ce Împrumutatul și Banca au primit situațiile financiare supuse auditului ce cuprind perioada în care a fost efectuată ultima retragere din Contul de împrumut, și timp de doi (2) ani după data de închidere;
- (i) obligația UIPME de a le permite Împrumutatului și Băncii să inspecteze Proiectul, funcționarea acestuia și orice registre și documente relevante;
- (j) obligația UIPME de a întocmi și furniza Împrumutatului și Băncii, rapoarte ale Proiectului și orice informații pe care Împrumutatul sau Banca le pot solicita în mod rezonabil referitoare la cele indicate mai sus;
- (k) obligația UIPME de a încheia acorduri APL cu autoritățile publice locale relevante în legătură cu implementarea subproiectelor din Partea 1.1 și îndeplinirea activităților din Partea 1.2 în instituțiile de învățământ selectate sau în instituțiile de învățământ prioritizate din subordinea APL-urilor;
- (l) obligația MEC de a (i) participa la identificarea instituțiilor de învățământ selectate sau a instituțiilor de învățământ prioritizate, (ii) facilita accesul la instituțiile de învățământ selectate sau la instituțiile de învățământ prioritizate din subordinea MEC, în scopul îndeplinirii Părților 1.1 și 1.2 ale Proiectului, și (iii) sprijini coordonarea dintre UIPME și APL-urile corespunzătoare în vederea obținerii permisiunilor și autorizațiilor necesare pentru implementarea subproiectelor din Partea 1.1 a Proiectului sau a activităților din Partea 1.2 a Proiectului în instituțiile din subordinea APL-urilor, precum și semnarea acordurilor APL;

- (m) Împrumutatul, prin intermediul ME, are dreptul să suspende sau să rezilieze dreptul UIPME de a utiliza mijloacele Împrumutului sau de a obține restituirea tuturor sau a oricărei părți din suma Împrumutului retrasă la acel moment, în cazul incapacității UIPME de a îndeplini oricare dintre obligațiile sale în temeiul Acordului de implementare a Proiectului; și
 - (n) o dispoziție ce stipulează că în cazul unei eventuale discordanțe între dispozițiile Acordului de implementare a Proiectului și prezentul Acord, vor prevala dispozițiile prezentului Acord.
- 2. Împrumutatul își va exercita drepturile și își va îndeplini obligațiile ce decurg din Acordul de implementare a Proiectului, astfel încât să protejeze interesele Împrumutatului și ale Băncii și să îndeplinească scopurile Împrumutului.
 - 3. Cu excepția cazului în care Banca va decide altfel, Împrumutatul nu va atribui, modifica, revoca, impune, anula sau rezilia Acordul de implementare a Proiectului sau oricare dintre dispozițiile acestuia.
 - 4. În cazul unei eventuale discordanțe între dispozițiile Acordului de implementare a Proiectului și prezentul Acord, vor prevala dispozițiile prezentului Acord.

C. Eligibilitatea și cerințele subproiectului

- 1. În sensul Părții 1.1 a Proiectului, Împrumutatul, prin intermediul ME, va determina UIPME să:
 - (a) identifice eligibilitatea propunerilor din subproiect în baza unor audituri energetice efectuate în conformitate cu procedurile acceptabile pentru Bancă și prevăzute în Manualul operațional al Proiectului; și
 - (b) selecteze subproiecte în baza conformității cu criteriile prevăzute în Manualul operațional al Proiectului, ce includ, *inter alia*:

I. Criteriile de selectare a beneficiarului subproiectului. Clădirile pentru care se propune un subproiect vor îndeplini următoarele cerințe:

- (i) clădirea trebuie să fie în proprietatea unei agenții guvernamentale și să fie utilizată în scopuri educaționale (excluzând întreprinderile de stat și clădirile private închiriate de agenții publice);
- (ii) există confirmarea că clădirea este solidă (în ceea ce privește durabilitatea structurală și siguranța construcției) și stabilă din punct de vedere structural și nu are deteriorări seismice și de construcție, potrivit inspecției tehnice efectuate în cadrul auditului energetic;
- (iii) în baza confirmării administratorului clădirii, există o perspectivă sigură de utilizare a clădirii și nu se planifică relocarea, închiderea, reducerea, demolarea sau privatizarea acesteia;

- (iv) nu sunt alți utilizatori care să ocupe toată clădirea sau o parte a acesteia; și
- (v) clădirea a fost construită în perioada 1950 – 2013.

II. Criterii de selectare a unui subproiect. Eligibilitatea unui subproiect va fi determinată după finalizarea auditului energetic pentru un subproiect propus, în baza unor criterii concrete, inclusiv:

- (i) Auditul energetic a confirmat faptul că după renovare vor fi obținute cel puțin douăzeci la sută (20%) din economiile de energie, cu o perioadă de recuperare mai mică de cincisprezece (15) ani; și
- (ii) investițiile subproiectului nu vor implica activități excluse.

III. Criterii de prioritizare a subproiectelor. În eventualitatea în care subproiectele propuse depășesc pragurile de investiții anuale stabilite pentru subproiecte în conformitate cu Secțiunea I.F din acest Supliment, Împrumutul, prin intermediul ME, va determina UIPME să clasifice propunerile de subproiecte eligibile în baza considerentelor prevăzute de Manualul operațional al Proiectului, după cum urmează:

- (i) economiile de energie concrete prevăzute;
- (ii) emisiile evitate de gaze cu efect de seră; și
- (iii) numărul de utilizatori care pot beneficia de pe urma retehnologizării clădirii.

- 2. (a) Pentru a se califica pentru finanțare în cadrul Părții 1.1 a Proiectului, înainte de lansarea fiecărui subproiect respectiv, Împrumutul, prin intermediul ME, va emite fiecărui beneficiar al subproiectului o scrisoare de inițiere și va obține semnătura reprezentantului autorizat al beneficiarului subproiectului respectiv (de ex., administratorul clădirii) pe scrisoarea de inițiere a proiectului;
- (b) Conform celor descrise în Manualul operațional al Proiectului, fiecare scrisoare de inițiere a proiectului va prezenta procesele și procedurile de renovare a clădirii, precum și rolurile, responsabilitățile și obligațiile părților respective în legătură cu renovările, inclusiv recunoscând în mod specific faptul că (i) fiecare subproiect va fi executat în conformitate cu termenii prezentului Acord și ai Manualului operațional al Proiectului, și (ii) beneficiarul subproiectului le va permite ME, UIPME și Băncii să inspecteze subproiectul și orice registre și documente relevante și să întocmească și să-i prezinte ME, UIPME și Băncii toate informațiile de acest gen pe care ME, UIPME sau Banca le vor solicita în mod rezonabil cu referire la cele de mai sus.
- (c) Împrumutul, prin intermediul ME, își va exercita drepturile în temeiul fiecărei scrisori de inițiere a proiectului astfel încât să protejeze interesele Împrumutului și ale Băncii și să îndeplinească scopurile Împrumutului;

- (d) Cu excepția celor agreeate de Banca în alt mod, Împrumutatul nu va atribui, modifica, revoca sau anula vreo scrisoare de inițiere a proiectului sau oricare dintre dispozițiile acesteia.

D. Manualul operațional al Proiectului

1. Fără a se limita la dispozițiile Articolului V din Condițiile generale, Împrumutatul va implementa și, prin intermediul ME, va determina UIPME să implementeze Proiectul în conformitate cu Manualul operațional al Proiectului, ce va include, *inter alia*: (a) o descriere în detaliu a activităților și aranjamentelor instituționale din cadrul Proiectului, inclusiv funcțiile tehnice, administrative și fiduciare ale agențiilor relevante; (b) procedurile administrative, de contabilizare, auditare, raportare, financiare (inclusiv aspectele fluxurilor de numerar aferente acestora), de achiziție și debursare ale Proiectului; (c) indicatorii de monitorizare ai Proiectului; (d) mecanismul de soluționare a reclamațiilor; (e) Ghidul anticorupție, (f) componența în detaliu și funcțiile UIPME, (g) descrierea în detaliu a criteriilor de eligibilitate și a cerințelor subproiectului, (h) criteriile de prioritzare a instituțiilor administrației publice ce vor beneficia în cadrul Părții 1.2 a Proiectului (i) criteriile de prioritzare a instituțiilor de învățământ prioritzare ce vor beneficia în cadrul Părții 1.2 a Proiectului, (j) mecanismele de elaborare și implementare a Programului de stagii pentru femei în sectorul energetic, (k) criteriile de eligibilitate pentru stagiarele eligibile, și (l) formatul Acordului APL.
2. Cu excepția cazului în care Banca poate decide altfel în scris, Împrumutatul nu va revoca, modifica, suspenda, anula sau impune în alt mod Manualul operațional al Proiectului sau oricare dispoziție a acestuia și, prin intermediul ME, va determina UIPME să facă același lucru.
3. În eventualitatea unui conflict între termenii Manualului operațional al Proiectului și prezentul Acord, vor prevala dispozițiile prezentului Acord.

E. Acorduri APL

1. Pentru a implementa subproiectele din Partea 1.1 a Proiectului sau activitățile în instituțiile de învățământ prioritzare din Partea 1.2. a Proiectului, în instituțiile de învățământ din subordinea APL-urilor, ME, înainte de a desfășura astfel de activități, va încheia un acord cu fiecare APL relevantă („Acord APL”), în termenii și condițiile acceptabile pentru Bancă și în conformitate cu modelul Acordului APL prevăzut în Manual operațional al Proiectului, inclusiv, *inter alia*:
 - (a) obligația APL relevante de le asigura ME și UIPME accesul la instituția de învățământ selectată sau instituția de învățământ prioritzată pentru implementarea subproiectului din Partea 1.1 sau a activităților din Partea 1.2;
 - (b) obligația APL relevante de a le permite ME, UIPME, Împrumutatului și Băncii să inspecteze implementarea activităților Proiectului desfășurate în instituția de învățământ selectată sau în instituția de învățământ prioritzată;
 - (c) obligația APL relevante de a întreține lucrările sau activitățile implementate în cadrul subproiectului sau activitățile din Partea 1.2 a Proiectului.

2. Împrumutatul, prin intermediul ME, își va exercita drepturile sale ce decurg din scrisoarea de inițiere a fiecărui proiect într-o manieră ce va proteja interesele Împrumutatului și ale Băncii și va îndeplini scopurile Împrumutului.
3. Cu excepția cazului în care Banca va decide altfel, Împrumutatul, prin intermediul ME, nu va atribui, modifica, revoca sau anula nicio scrisoare de inițiere a proiectului sau nicio dispoziție din aceasta.

F. Planul de lucru și bugetul anual

1. Împrumutatul, prin intermediul ME, va determina UIPME:
 - (a) să întocmească și să-i prezinte Băncii nu mai târziu de data de 1 noiembrie a fiecărui an în perioada de implementare a Proiectului, un Plan de lucru și un buget anual ce va conține: (i) toate activitățile ce vor fi îndeplinite în cadrul Proiectului în cursul anului următor; (ii) un plan de finanțare propus pentru cheltuielile necesare acestor activități, stabilind sumele propuse; și (iii) orice activități de instruire ce ar putea fi necesare în cadrul Proiectului, inclusiv (A) tipul instruirii, (B) scopul instruirii, și (C) costul instruirii;
 - (b) să-i acorde Băncii oportunități rezonabile de a face schimb de opinii cu ME pe marginea fiecărui Plan de lucru și buget anual propus, asigurând ulterior faptul că Proiectul este implementat cu diligența necesară în anul următor indicat, în conformitate cu Planul de lucru și bugetul anual respectiv, astfel cum a fost aprobat de Bancă; și
 - (c) să nu facă nicio modificare și să nu permită modificarea Planului de lucru și a bugetului anual aprobat fără acordul prealabil în scris al Băncii.

G. Standarde de mediu și sociale

1. Împrumutatul, prin intermediul ME, va determina UIPME să asigure că Proiectul este implementat în conformitate cu standardele de mediu și sociale, într-o manieră acceptabilă pentru Bancă.
2. Fără a se limita la alineatul 1 de mai sus, Împrumutatul, prin intermediul ME, va determina UIPME să asigure că Proiectul este implementat în conformitate cu Planul de angajamente de mediu și sociale („ESCP”), într-o manieră acceptabilă Băncii. În acest scop, Împrumutatul, prin intermediul ME, va determina UIPME să asigure că:
 - (a) măsurile și acțiunile specificate în ESCP sunt implementate cu diligența și eficiența necesară, astfel cum este prevăzut în ESCP;
 - (b) sunt disponibile mijloace suficiente pentru a acoperi costurile de implementare a ESCP;
 - (c) sunt menținute politicile și procedurile, implicând un număr adecvat de personal calificat și experimentat pentru a implementa ESCP, astfel cum este prevăzut în ESCP; și

- (d) ESCP sau orice dispoziție din acesta nu este modificată, abrogată, suspendată sau anulată, cu excepția cazului în care Banca a convenit altfel în scris, după cum este specificat în ESCP pentru a asigura faptul că ESCP revizuit este ulterior comunicat în mod prompt.
- 3. În cazul unor inconsecvențe între ESCP și dispozițiile prezentului Acord, vor prevala dispozițiile prezentului Acord.
 - 4. Împrumutatul, prin intermediul ME, va determina UIPME să asigure faptul că:
 - (a) sunt întreprinse toate măsurile necesare pentru a colecta, compila și prezenta Băncii prin intermediul rapoartelor sistematice, cu frecvența specificată în ESCP, și prompt într-un raport sau rapoarte separate, în cazul în care Banca solicită acest lucru, informații despre conformitatea cu ESCP și cu instrumentele de mediu și sociale menționate în acesta, toate rapoartele de acest gen având forma și conținutul acceptabile pentru Bancă, stabilind, inter alia: (i) situația privind implementarea ESCP; (ii) condițiile, în cazul în care există, ce interferează sau amenință să interfereze cu implementarea ESCP; și (iii) măsurile corective și preventive întreprinse sau ce trebuie întreprinse pentru a aborda astfel de condiții; și
 - (b) Banca este notificată prompt despre orice incident sau accident aferent Proiectului cu impact asupra acestuia ce s-a produs și are sau ar putea avea un efect advers semnificativ asupra mediului, comunităților afectate, publicului sau muncitorilor, în conformitate cu ESCP, instrumentele de mediu și sociale menționate în ESCP și în Standardele de mediu și sociale.
 - 5. Împrumutatul, prin intermediul ME, va determina UIPME să stabilească, să facă public, să mențină și să opereze un mecanism accesibil de soluționare a reclamațiilor, să primească și să faciliteze soluționarea problemelor/preocupărilor și a reclamațiilor persoanelor afectate de Proiect și să întreprindă toate măsurile necesare și adecvate pentru a rezolva sau a facilita rezolvarea unor astfel de probleme și reclamații într-o manieră acceptabilă pentru Bancă.
 - 6. Împrumutatul, prin intermediul ME, va determina UIPME să asigure că toate documentele de licitare și contractele pentru lucrările de construcții civile din cadrul Proiectului includ obligația contractanților și subcontractanților și a entităților de supraveghere: (a) de a respecta aspectele relevante ale ESCP și instrumentele de mediu și sociale menționate în acesta; și (b) de a adopta și pune în aplicare coduri de conduită ce vor fi oferite și semnate cu toți lucrătorii, cu detalierea măsurilor pentru abordarea riscurilor de mediu, sociale, de sănătate și siguranță, precum și a riscurilor de exploatare și abuz sexual, de hărțuire sexuală și violență împotriva copiilor, toate în măsura în care sunt aplicabile unor astfel de lucrări de construcții civile comandate sau executate în conformitate cu contractele menționate.

H. Răspuns condiționat la situații de urgență

- 1. În vederea asigurării unei implementări adecvate a activităților de răspuns condiționat la situații de urgență în cadrul Părții 3 a Proiectului („Partea Răspuns condiționat la situații de urgență”), Împrumutatul va asigura faptul că:

- (a) este întocmit și adoptat un manual („Manualul CERC”), având forma și conținutul acceptabile pentru Bancă, ce va prevedea aranjamente de implementare în detaliu pentru Partea Răspuns condiționat la situații de urgență, inclusiv: (i) orice structuri sau aranjamente instituționale pentru coordonarea și implementarea Părții Răspuns condiționat la situații de urgență; (ii) activități specifice ce pot fi incluse în Partea Răspuns condiționat la situații de urgență, cheltuieli eligibile necesare în acest scop („cheltuieli de urgență”) și orice proceduri pentru astfel de incluziune; (iii) aranjamente de management financiar pentru Partea Răspuns condiționat la situații de urgență; (iv) metode și proceduri de achiziții pentru Partea Răspuns condiționat la situații de urgență; (v) documentația necesară pentru retragerile de mijloace financiare pentru finanțarea cheltuielilor de urgență; (vi) o descriere a evaluării de mediu și sociale și aranjamentele de management pentru Partea Răspuns condiționat la situații de urgență; și (vii) un model de Plan de acțiuni de urgență;
 - (b) Planul de acțiuni de urgență este întocmit și adoptat, având forma și conținutul acceptabile pentru Bancă;
 - (c) Partea Răspuns condiționat la situații de urgență este implementată în conformitate cu Manualul CERC și cu Planul de acțiuni de urgență; cu condiția, totuși, că în eventualitatea unor inconsecvențe între dispozițiile manualului CERC sau ale Planul de acțiuni de urgență și prezentul Acord, vor prevala dispozițiile prezentului Acord; și
 - (d) nici Manualul CERC, nici Planul de acțiuni de urgență nu este modificat, suspendat, revocat, abrogat sau anulat fără aprobarea prealabilă în scris din partea Băncii.
2. Împrumutatul va asigura faptul că structurile și aranjamentele menționate în Manualul CERC sunt menținute pe durata de implementare a Părții Răspuns condiționat la situații de urgență, fiind dotate cu personal și resurse adecvate satisfăcătoare Băncii.
3. Împrumutatul va asigura faptul că:
- (a) instrumentele de mediu și sociale necesare pentru Partea Răspuns condiționat la situații de urgență sunt întocmite, dezvăluite și adoptate în conformitate cu Manualul CERC și ESCP, având forma și conținutul acceptabile pentru Bancă; și
 - (b) Partea Răspuns condiționat la situații de urgență este implementată în conformitate cu instrumentele de mediu și sociale într-o manieră acceptabilă pentru Bancă.
4. Activitățile din cadrul Părții Răspuns condiționat la situații de urgență vor fi efectuate numai după ce s-a materializat o situație de criză eligibilă sau de urgență.

Secțiunea II. Monitorizarea, raportarea și evaluarea Proiectului

Împrumutatul va prezenta Băncii rapoartele cu privire la Proiect în termen de cel mult patruzeci și cinci (45) de zile după încheierea semestrului calendaristic ce cuprinde semestrul calendaristic.

Secțiunea III. Retragerea mijloacelor Împrumutului

A. Generalități.

Fără a se limita la dispozițiile Articolului II din Condițiile generale și în conformitate cu Scrisoarea de debursare și informații financiare, Împrumutatul poate retrage mijloacele Împrumutului pentru a finanța cheltuielile eligibile, în suma alocată și, după caz, până la procentul prevăzut pentru fiecare categorie din următorul tabel:

Categorie	Suma alocată din Împrumut (exprimată în euro)	Procentul cheltuielilor ce va fi finanțat (inclusiv impozitele)
(1) Bunuri, lucrări, servicii altele decât cele de consultanță, servicii de consultanță în cadrul Părții 1.2 și în cadrul subproiectelor din Partea 1.1 a Proiectului.	46,700,000	100%
(2) Cheltuieli de urgență în cadrul Părții 3 a Proiectului.	0	100%
SUMA TOTALĂ	46,700,000	

B. Condiții de retragere; perioada de retragere.

1. Fără a aduce atingere dispozițiilor Părții A de mai sus, nu vor fi efectuate retrageri:
 - (a) pentru plățile efectuate înainte de data semnării, cu excepția retragerilor în sumă agregată ce nu depășește 9,340,000 de euro ce pot fi realizate pentru plățile efectuate până la această dată, dar la sau după data de 1 aprilie 2024, pentru cheltuielile eligibile, în urma unui audit de mediu și social, satisfăcător pentru Bancă, ce demonstrează că obligațiile pertinente prevăzute în prezentul Acord, aplicabile cheltuielilor eligibile, au fost respectate;
 - (b) pentru cheltuielile de urgență din Categoria (2), cu excepția cazului în care și atât timp cât toate condițiile următoare au fost respectate în privința cheltuielilor vizate:
 - (i) (A) Împrumutatul a determinat că s-a produs o criză eligibilă sau o situație de urgență și i-a prezentat Băncii o cerere de retragere a sumelor Împrumutului pentru Categoria (2); iar (B) Banca a agreeat o astfel de determinare, a acceptat cererea menționată și a notificat Împrumutatul în această privință; și
 - (ii) Împrumutatul a adoptat Manualul CERC și Planul de acțiuni de urgență, având forma și conținutul acceptabile pentru Bancă.
2. Data închiderii este 30 iunie 2029.

SUPLIMENTUL 3

Calendarul de rambursare și amortizare corelat cu angajamentul

Tabelul următor stabilește datele de plată a sumei de principal al Împrumutului și procentul din suma totală a principalului Împrumutului plătitibilă la fiecare dată de plată a principalului („Cota ratei”).

Rambursarea standard a principalului

Data de plată a principalului	Cota ratei
La fiecare dată de 15 februarie și 15 august, începând cu 15 august 2029 până la 15 februarie 2054	2%

APENDICE

Definiții

1. „Măsuri auxiliare” înseamnă măsurile aprobate de Bancă ce nu se soldează cu obținerea unor economii în materie de randament energetic, dar sunt importante pentru asigurarea impactului investițiilor pentru eficiența energetică de-a lungul ciclului de viață al acestora (printre exemple pot fi menționate înlocuirea jgheburilor și a burlanelor de scurgere învechite astfel încât anvelopa clădirilor să nu fie afectată de apă, îmbunătățirea instalațiilor sanitare și modernizarea cablajului intern al clădirilor din motive de siguranță. Banca poate autoriza alocarea unei sume limitate de fonduri pentru măsurile auxiliare cu condiția ca perioada simplă de recuperare a subproiectului să nu depășească perioada maximă de recuperare convenită.
2. „Plan de lucru și buget anual” înseamnă planul de lucru și bugetul întocmit anual de către Împrumutat, prin intermediul ME, cu sprijinul UIPME, și aprobat de Bancă în conformitate cu Secțiunea I.F din Suplimentul 2 la prezentul Acord.
3. „Ghid anticorupție” înseamnă, în sensul alineatului 6 din Apendicele la Condițiile generale, „Ghidul privind prevenirea și combaterea fraudei și corupției în proiectele finanțate din împrumuturile BIRD și creditele și granturile AID” din 15 octombrie 2006 și revizuit în ianuarie 2011 și la data de 1 iulie 2016.
4. „Program de consolidare a capacităților” înseamnă Programul de instruire în materie de eficiență energetică, acceptabil pentru Bancă, ce va fi elaborat și implementat de UIPME în cadrul Părții 2.(v) a Proiectului, spre beneficiul entităților relevante.
5. „Categorie” înseamnă o categorie prevăzută în tabelul din Secțiunea III.A a Suplimentului 2 la prezentul Acord.
6. „Manualul CERC” înseamnă manualul menționat în Secțiunea I.H.1(a) din Suplimentul 2 la prezentul Acord, astfel de manual poate fi actualizat periodic cu acordul Băncii și este parte integrantă a Manualului operațional.
7. „CNED” înseamnă Centrul Național pentru Energie Durabilă al Împrumutatului, instituție publică sub egida ME, responsabilă pentru coordonarea și organizarea activităților menite să asigure implementarea politicilor în materie de eficiență energetică și utilizare a energiei regenerabile, înființată în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 1060 din 12 decembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial la 30 decembrie 2023, sau orice succesor al CNED acceptabil pentru Bancă.
8. „Partea Răspuns condiționat la situații de urgență” înseamnă orice activitate sau activități ce urmează a fi executate în cadrul Părții 3 a Proiectului pentru a răspunde la o criză eligibilă sau o situație de urgență.
9. „DH” sau „încălzire centralizată”/„District Heating” înseamnă un sistem de distribuție a energiei termice generate într-o locație centralizată printr-un sistem de țevi izolate către sectorul rezidențial și comercial, precum încălzirea spațiilor și prepararea apei calde menajere.

10. „Modernizarea rețelei DH” înseamnă înlocuirea părților existente ale rețelei de încălzire centralizată, precum supapele și conductele de distribuție centralizată a energiei termice. Modernizările exclud activitățile ce necesită achiziționarea de terenuri sau cauzează relocări economice sau fizice astfel cum este prevăzut în ESS 5.
11. „Substații DH” înseamnă o componentă a sistemului de încălzire centralizată ce conectează rețeaua principală cu sistemul termic intern al unei clădiri.
12. „ECA” înseamnă regiuni ale Europei și Asiei Centrale.
13. „Sistem informațional în domeniul eficienței energetice” înseamnă sistemul informațional pentru gestionarea propunerilor de proiecte în domeniul public ce urmează a fi elaborat și operaționalizat de către CNED, menționat în Partea 2 (iii) a Proiectului, pentru colectarea, gestionarea, analizarea și selectarea investițiilor pentru eficiența energetică în sectorul public pe teritoriul Împrumutatului.
14. „Criză eligibilă și situație de urgență” înseamnă un eveniment ce a cauzat sau va cauza iminent un impact economic și/sau social negativ major Împrumutatului, asociat cu o criză sau calamitate naturală sau provocată de om.
15. „Stagiare eligibile” înseamnă femeile identificate de UIPME care îndeplinesc criteriile de eligibilitate pentru participarea la Programul de stagii pentru femei în sectorul energetic prevăzut în Manualul operațional al Proiectului.
16. „Planul de acțiuni de urgență” înseamnă planul menționat în Secțiunea I.H.1(b), ce descrie în detaliu activitățile, bugetul, planul de implementare și aranjamentele de monitorizare și evaluare pentru a răspunde la o criză eligibilă sau la o situație de urgență.
17. „Cheltuieli de urgență” înseamnă orice cheltuieli eligibile prevăzute în Manualul CERC menționat în Secțiunea I.H.1(a) din Suplimentul 2 la prezentul Acord și necesare pentru Partea Răspuns condiționat la situații de urgență.
18. „Audit energetic” înseamnă procedurile sistemice al căror scop este obținerea informațiilor necesare despre profilul de consum energetic existent al unei clădiri sau al unui grup de clădiri, precum și identificarea și cuantificarea oportunităților cost-eficiente de economisire a energiei și raportarea rezultatelor.
19. „Audit de mediu și social” înseamnă un instrument ce urmează a fi elaborat de către un auditor extern care va fi selectat de către Împrumutat pentru a efectua un audit în scopul verificării utilizării adecvate a mijloacelor în baza Termenilor de referință agreeți cu Banca. Acest audit va: (i) determina natura și anvergura domeniilor problematice de mediu și sociale pentru toate bunurile, serviciile, lucrările și alte activități ce urmează a fi finanțate retroactiv în cadrul Proiectului; și (ii) identifica măsuri adecvate de atenuare sau corective, după caz, costurile aferente și un calendar de implementare a unor astfel de măsuri; toate în conformitate cu ESS și într-o manieră satisfăcătoare pentru Bancă.
20. „Plan de angajamente de mediu și sociale” sau „ESCP” înseamnă Planul de angajamente de mediu și sociale al Proiectului din 17 mai 2024 ce poate fi modificat periodic în conformitate cu dispozițiile acestuia, prin care se stabilesc măsurile și acțiunile semnificative pe care Împrumutatul le va executa sau va dispune să fie executate în vederea

abordării riscurilor și impacturilor de mediu și sociale ale Proiectului, inclusiv termenele de executare a acțiunilor și măsurilor, aranjamentele instituționale, de dotare cu personal, de instruire, de monitorizare și raportare și orice instrumente de mediu și sociale ce urmează a elaborate în cadrul acestui Proiect.

21. „Cadru de management de mediu și social” înseamnă documentul final făcut public de către Împrumutat, prin intermediul ME, UIPME și al Băncii, ce prevede (a) modalitățile de screening de mediu și social specifice locației și proceduri pentru elaborarea și implementarea planurilor de management de mediu și social în cadrul Proiectului, inclusiv criteriile (și formularele) pentru screening-ul social în scopul excluderii activităților ce ar putea cauza strămutare fizică sau economică, (b) setul de măsuri și proceduri de atenuare, monitorizare și instituționale necesare pentru a elimina impacturile adverse de mediu și sociale, pentru a le compensa sau reduce la niveluri acceptabile, (c) acțiunile necesare pentru a implementa măsurile vizate, ce pot fi modificate periodic cu aprobarea prealabilă în scris din partea Băncii.
22. „Standarde de mediu și sociale” sau „ESS” înseamnă, în mod colectiv: (i) „Standardul de mediu și social 1: Evaluarea și managementul impacturilor și riscurilor de mediu și sociale”; (ii) „Standardul de mediu și social 2: Munca și condițiile de muncă”; (iii) „Standardul de mediu și social 3: Eficiența resurselor și prevenirea și managementul poluării”; (iv) „Standardul de mediu și social 4: Sănătatea și siguranța comunității”; (v) „Standardul de mediu și social 5: Achiziția de terenuri, restricții privind modul de utilizare a terenurilor și strămutarea involuntară”; (vi) „Standardul de mediu și social 6: Conservarea biodiversității și managementul durabil al resurselor naturale vii”; (vii) „Standardul de mediu și social 7: Popoare indigene/comunități tradiționale locale africane subsahariene vulnerabile din punct de vedere istoric”; (viii) „Standardul de mediu și social 8: Patrimoniul cultural”; (ix) „Standardul de mediu și social 9: Intermediari financiari”; și (x) „Standardul de mediu și social 10: Implicarea părților interesate și dezvoltarea informațiilor”; intrate în vigoare la 1 octombrie 2018, astfel cum au fost publicate de Bancă.
23. „Activități excluse” înseamnă, în mod colectiv:
 - a) Orice investiții și activități inconsecvente cu ESS și/sau cu cerințele prevăzute de ESCP;
 - b) Oricare dintre activitățile incluse sau activitățile ce produc și/sau folosesc materialele incluse pe Lista de excludere elaborată de Grupul Băncii Mondiale/Corporația Internațională de Finanțare și alte activități și/sau materiale de acest gen menționate în Manualul operațional al Proiectului și care sunt clasificate și menționate ca parte a listei negative din acest Manual.
 - c) Investițiile și activitățile clasificate cu risc semnificativ sau sporit în ceea ce privește impactul potențial de mediu și social, în conformitate cu dispozițiile Manualului operațional al Proiectului și ESMF;
 - d) Investițiile și activitățile ce implică strămutări fizice și economice de anvergură după cum este descris în Achiziția de terenuri, restricții privind modul de utilizare a terenurilor și strămutarea involuntară (situație definită în ESS 5); cu impact advers asupra habitatelor și speciilor sensibile astfel cum este descris în Conservarea biodiversității și managementul durabil al resurselor naturale vii

(situație definită în ESS 6); cu impact advers asupra Patrimoniului cultural (situație definită în ESS 8); sau ce implică munca copiilor sau munca forțată, fiind raportată sau existând preocupări semnificative ce vizează exploatarea și abuzul sexual, precum și hărțuirea sexuală;

- e) Investițiile și activitățile ce implică utilizarea potențială a căilor navigabile sau deversări în acestea astfel cum este definit și aplicabil în cadrul Politicii operaționale 7.50 a Băncii Mondiale (sau în studii detaliate de proiectare și ingineresti ale unor astfel de investiții), astfel de căi navigabile vor fi descrise mai concret în Manualul operațional al Proiectului;
 - f) Investițiile sau activitățile ce implică alte excluderi agreeate de Banca și UIPME și prevăzute în ESMF și în Manualul operațional al Proiectului.
24. „Condiții generale” înseamnă „Condițiile generale ale Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru finanțările BIRD, finanțarea proiectelor investiționale” din 14 decembrie 2018 (revizuite ultima dată la 15 iulie 2023).
25. „Emisii de gaze cu efect de seră” înseamnă emisiile de gaze ce contribuie la efecte naturale de seră, în special, un coș din șase gaze cu efect de seră generate de activitățile umane: dioxidul de carbon, metanul, protoxidul de azot, hidrofluorocarburi, perfluorocarburi și hexafluorura de sulf.
26. „Sistem informațional GIS și bază de date” înseamnă un sistem proiectat astfel încât să asigure stocarea, analizarea și publicarea datelor de referință geografică despre eficiența energetică a clădirilor și despre capacitățile regenerabile. Sistemul va cuprinde următoarele componente software: un server pentru sistemul de gestionare a bazei de date, un server software ce le va permite utilizatorilor să facă schimburi de date geospațiale, să proceseze și să redacteze astfel de date și un server software pentru site-ul web unde vor fi publicate datele GIS, astfel cum este descris în detaliu în Manualul operațional al Proiectului.
27. „Acord de grant” înseamnă acordul dintre Împrumutat și Bancă/Asociația Internațională pentru Dezvoltare, ce activează în calitate de entitate implementatoare a Programului „Moldova – Dezvoltare, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare” (M-GROW) în cadrul Fondului fiduciar multidonator, pentru Proiect, semnat la aceeași dată ca și prezentul Acord, acest acord fiind supus modificării periodice. „Acordul de grant” include toate apendicele, suplimentele și acordurile suplimentare la Acordul de grant.
28. „Pompe de căldură” înseamnă o instalație ce consumă lucrul mecanic pentru a transfera căldura de la un mediu de temperatură mai joasă la un mediu de temperatură mai ridicată, folosind ciclul de refrigerare, răcind mediul rece și încălzind mediul cald.
29. „Sistem termic intern” înseamnă un mecanism pentru menținerea temperaturilor în clădire la un nivel acceptabil.
30. „Bursă de stagiu” înseamnă bursa lunară ce urmează a fi achitată pe un termen ce nu va depăși șase (6) luni stagiarelor eligibile care vor participa la Programul de stagii pentru femei în sectorul energetic, prevăzut în Partea 2.(vi) a Proiectului.

31. „Substație termică individuală” sau „STI” înseamnă un sistem edilitar ce gestionează transferul de căldură din conductele sistemului de încălzire centralizată către clădire în scopul livrării apei calde și a agentului termic la cerere. STI este un dispozitiv conectat sau o instalație utilizată pentru a modifica tipul sau parametrii purtătorului de agent termic furnizat din sistemul de încălzire centralizată și pentru a reglementa cantitatea de agent termic furnizată instalațiilor receptoare.
32. „Echipament TI” înseamnă computere, servere, imprimante, hardware și orice alte echipamente aferente tehnologiei folosite în oficii astfel cum a convenit Banca.
33. „LED” înseamnă diodă luminiscentă.
34. „APL” înseamnă autoritate publică locală.
35. „Acord APL” înseamnă acordul acceptabil pentru Bancă, menționat în Secțiunea I.E din Suplimentul 2 la prezentul Acord, ce urmează a fi încheiat de ME și APL relevantă în scopul implementării subproiectelor din Partea 1.1 a Proiectului și a activităților din Partea 1.2 a Proiectului în instituțiile de învățământ selectate și în instituțiile de învățământ prioritizate din subordinea APL-urilor relevante.
36. „Perioada maximă de recuperare” înseamnă cincisprezece (15) ani.
37. „UIPME” înseamnă unitatea de implementare a Proiectului înființată în calitate de entitate juridică independentă în cadrul ME, în confirmare cu legislația UIPME sau orice succesor al acesteia acceptabil pentru Bancă.
38. „Legislația UIPME” înseamnă Hotărârea nr. 1276 din 21 decembrie 2000 emisă de Guvernului Împrumutatului și publicată în Monitorul Oficial la 31 decembrie 2000, cu modificările efectuate până la data prezentului Acord.
39. „ME” înseamnă Ministerul Energiei al Împrumutatului, instituit la 16 februarie 2023, în conformitate cu Hotărârea Guvernului RM nr. 118 din 7 martie 2023, publicată în Monitorul Oficial la 14 martie 2023 sau orice succesor al acestuia acceptabil pentru Bancă.
40. „MEC” înseamnă Ministerul Educației și Cercetării al Împrumutatului ce funcționează în conformitate cu Hotărârea Guvernului RM nr. 146 din 25 august 2021 sau orice succesor al acestuia acceptabil pentru Bancă
41. „MF” înseamnă Ministerul Finanțelor al Împrumutatului, instituit în conformitate cu Hotărârea Guvernului RM nr. 696 din 30 august 2017, publicată în Monitorul Oficial la 6 septembrie 2017 sau orice succesor al acestuia acceptabil pentru Bancă.
42. „M-GROW” sau „Programul „Moldova – Dezvoltare, Reziliență și Oportunități pentru Bunăstare” (M-GROW) al Fondului fiduciar multidonator înseamnă fondul fiduciar multidonator creat la 7 decembrie 2023 pentru a oferi un mecanism de finanțare și sprijin coordonat în vederea susținerii Republicii Moldova să efectueze rapid investiții esențiale și să consolideze instituții în direcția dezvoltării competitive, verzi, reziliente și incluzive a țării și a integrării regionale în Europa.

43. „Programul MPA” înseamnă programul cu o abordare programatică polifazăată proiectat să crească economiile în materie de randament energetic în țările client participante din regiunile Europei și Asiei Centrale (ECA) și să elaboreze politici și programe de promovare pentru multiplicarea/sporirea eficienței energetice.
44. „Costuri operaționale” înseamnă cheltuielile incrementale rezonabile suportate de UIPME pentru implementarea, managementul și monitorizarea Proiectului, bazate pe planul de lucru și bugetul anual și agreeate de Bancă pentru: închirierea oficiului, întreținerea și reparația oficiului și a echipamentelor, consumabile de birou, activități de imprimare, utilități, costuri de comunicare, exploatarea și întreținerea mijloacelor de transport, costuri de publicitate, traducere și interpretare, precum și alte cheltuieli asociate Proiectului ce pot fi agreeate de Bancă.
45. „Perioada de recuperare” înseamnă perioada necesară pentru ca un subproiect să genereze economii egale cu investiția inițială.
46. „Instituții de învățământ prioritizate” înseamnă instituțiile de învățământ, printre instituțiile de învățământ selectate, ce au fost prioritizate conform criteriilor de prioritizare prevăzute în Manualul operațional al Proiectului, ce vor beneficia în cadrul Părții 1.2. a Proiectului.
47. „Reglementări de achiziții” înseamnă, în sensul alineatului 85 din Apendicele la Condițiile generale, „Reglementările Băncii Mondiale privind achizițiile pentru împrumutării IPF” din septembrie 2023.
48. „Acordul de implementare a Proiectului” înseamnă acordul ce va fi încheiat de MF, ME, UIPME, MEC, CNED și TE în scopul implementării Proiectului menționat în Secțiunea I.B din Suplimentul 2 la prezentul Acord.
49. „Manualul operațional al Proiectului” înseamnă Manualul operațional al Proiectului menționat în Secțiunea I.D. din Suplimentul 2 la prezentul Acord, în măsura în care manualul vizat poate fi modificat periodic, cu aprobarea prealabilă scrisă din partea Băncii, iar acest termen include orice suplimente la Manualul operațional al Proiectului.
50. „Instituții ale administrației publice” înseamnă clădiri aflate în proprietatea autorităților publice centrale sau locale ale Împrumutatului și utilizate de public și prioritizate în conformitate cu criteriile prevăzute în Manualul operațional al Proiectului.
51. „Entități relevante” înseamnă MF, ME, UIPME, MEC, CNED și TE.
52. „Reconfigurarea prevăzută a conductelor de distribuție centralizată a energiei termice” înseamnă reconfigurarea unor părți ale rețelei DH, a Punctului termic al sistemului vechi de încălzire centralizată în STI edilitare noi, obligatorii pentru instalarea unor STI la nivel de clădire și necesare pentru a permite conexiunea acestuia cu rețeaua de încălzire centralizată. Reconfigurarea prevăzută a conductelor de distribuție centralizată a energiei termice exclude activitățile ce necesită achiziționarea de terenuri sau cauzează strămutări economice sau fizice astfel cum este prevăzut în ESS 5.
53. „Sisteme fotovoltaice solare instalate pe acoperișuri” înseamnă un sistem fotovoltaic (PV) ale cărui panouri solare generatoare de energie electrică sunt montate pe acoperișul unei

clădiri sau structuri. Componentele diverse ale unui astfel de sistem includ module fotovoltaice, sisteme de montare, cabluri, invertoare solare și alte accesorii electrice.

54. „Instituții de învățământ selectate” înseamnă clădirile instituțiilor de învățământ ale Împrumutatului ce vor beneficia de Partea 1.1 a Proiectului, au fost selectate de ME cu sprijinul UIPME și în coordonare cu MEC, datorită conformității acestora cu criteriile de eligibilitate și cerințele subproiectului prevăzute în Secțiunea I.C din Suplimentul 2 la prezentul Acord, descrise în detaliu în Manualul operațional al Proiectului.
55. „Data semnării” înseamnă ultima dintre cele două date la care Împrumutatul și Banca au semnat prezentul Acord, iar această definiție se aplică tuturor referințelor la „data Acordului de împrumut” din Condițiile generale.
56. „Colectoare solare termice” înseamnă un dispozitiv de colectare a căldurii prin absorbția luminii solare ce este folosit pentru încălzirea apei pe baza energiei solare captate.
57. „Subproiecte” înseamnă investiții pentru renovarea clădirilor proprietate publică utilizare în scopuri educaționale (adică școlile publice) în vederea sporirii eficienței energetice a acestora, selectate în conformitate cu criteriile de eligibilitate și cerințele prevăzute și Secțiunea I.C din Suplimentul 2 la prezentul Acord și descrise în detaliu în Manualul operațional al Proiectului, ce vor fi finanțate în cadrul Părții 1.1. a Proiectului.
58. „Mecanism de finanțare durabilă pentru eficiența energetică” sau „SFMEE” înseamnă mecanismul financiar, acceptabil pentru Bancă, ce asigură faptul că economiile de energie conduc la un flux durabil de fonduri pentru a finanța noi investiții pentru eficiență energetică, ce va fi elaborat de Împrumutat, folosind resurse proprii, a cărui operaționalizare inițială va fi sprijinită în Partea 1.3 a Proiectului.
59. „Măsuri standard de re tehnologizare în materie de eficiență energetică” înseamnă izolarea pereților exteriori, înlocuirea ferestrelor și a ușilor exterioare, izolarea tavanelor și a acoperișurilor și/sau izolarea pardoselilor, schimbarea boilerului ce funcționează pe bază de cărbune sau gaze naturale, tranziția la biomasă în calitate de combustibil sau la pompe de căldură, substanțe termice individuale, sisteme de ventilare și climatizare, sisteme LED de iluminare interne și externe, panouri solare instalate pe acoperiș și colectoare solare termice.
60. „TE” sau S.A. „TERMOELECTRICA” înseamnă societatea pe acțiuni „Termoelectrica” din Republica Moldova, înființată și funcțională în conformitate cu legislația TE.
61. „Legislația TE” înseamnă următoarele acte în conformitate cu care a fost înființată și funcționează în prezent TE: (i) HG nr. 318 din 7 mai 2014 cu privire la reorganizarea unor întreprinderi din sectorul termoelectric; (ii) Legea RM nr. 188/2014 din 28 septembrie 2014 cu privire la unele măsuri referitoare la procedura de falimentare a societății pe acțiuni „Termocom”; (iii) Hotărârea Camerei de Înregistrare de Stat a Republicii Moldova din 22 octombrie 2014 privind înregistrarea reorganizării prin absorbție a S.A. „CET-1” de către S.A. „CET-2”; (iv) Procesul verbal nr. 24 al Adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. „CET-2” din 17 noiembrie 2014 (privind aprobarea valorii activelor pentru tranzacția de vânzare-cumpărare a unui subset funcțional de active ale S.A. „Termocom” supusă procedurii de falimentare); (v) Hotărârea Camerei de Înregistrare de Stat a Republicii Moldova din 4 martie 2015 privind înregistrarea schimbărilor (achiziția unui subset

funcțional de active ale S.A. „Termocom” supusă procedurii de falimentare); (vi) Hotărârea Camerei de Înregistrare de Stat a Republicii Moldova din 16 iunie 2015 privind înregistrarea schimbărilor (schimbarea denumirii din S.A. “CET-2” în S.A. „Termoelectrica”).

62. „Instruire” înseamnă cheltuielile rezonabile (altele decât cele pentru serviciile de consultanță) suportate pentru activitățile de consolidare a capacităților aferente Proiectului, inclusiv stagii de studiu, cursuri de instruire, seminare, ateliere de lucru și alte activități de formare; astfel de costuri includ costurile pentru deplasările de serviciu, cazare și *diurne* aferente instruirii, atelierele de lucru și stagiile de studiu ale participanților și formatorilor, închirierea spațiilor și a echipamentelor și alte diverse costuri aferente instruirii agreate cu Banca.
63. „Tehnologii testate și aprobate” înseamnă acele tehnologii ce sunt utilizate o perioadă îndelungată, fiind eliminate sau reduse, prin dezvoltare ulterioară, majoritatea erorilor inițiale sau a problemelor inerente.
64. „Programul de stagii pentru femei în sectorul energetic” înseamnă programul de stagii ce urmează a fi elaborat și implementat de către UIPME în cadrul Părții 2.(vi) a Proiectului, descris în detaliu în Secțiunea I.D. din Suplimentul 2 la Acordul de grant, spre beneficiul stagiarelor eligibile.
65. „Lista de excludere elaborată de Banca Mondială/Corporația Internațională de Finanțare” înseamnă lista de excludere din investiții, o astfel de listă fiind disponibilă la: <https://www.ifc.org/en/what-we-do/sector-expertise/sustainability/ifc-exclusion-list-2007>, sau pe orice website sau locație succesoare.